

Danske Kunsthed.

Udgivet af Kunstsforeningen. Redigeret af F. C. Sillerup.

Andet Bind.

Torsdagen d. 11. Mai 1837.

Nr 6.

Udstillingen paa Charlottenborg.

v.

Fra Professor Dahls Haand see vi tre Stykker denne gang. Af disse tre tilkommer Vinterstykket, som viser os Ruinerne af Slottet i Tharand ved Dresden, upaatvivleligt Fortrinet. Der er en smuk Tone i dette Billedet, endskjønt Lyset synes noget varmt for en Vinterdag. I den fortrinlige Behandling af Luften og de i Baggrunden liggende Bierge, som have et ægte vinterligt Anstrøg, gienkende vi vel Mesteren, men i Ruinerne selv er det vi finde et alt for varmt og rødligt Lys. Sørdeles godt gjengivet er Veien, som fører op til det gule Hus med røde Stolper, der har en søsterlig Lighed med utallige smagfulde Bygninger i vort Fædreland. Man føler klart, hvorledes Terrainet hæver sig. Det visne rødbrunne Lov og de nøgne Øviste og Træer i Forgrunden ere udforte i Kunstnerens sædvanlige hjælpe Mancer. Dette lille Maleri esterlader et behageligt Indtryk hos Beskueren, hvilket vel neppe kan være Tilfældet med de to andre Stykker af Hr. Dahl. Disse ere nemlig for meget udforte til at passere for Skisser, men kunne dog, som Malerier, ikke bidrage til at forhøje Kunstnerens Hæder, der lykkeligvis er noksom grundfæstet ved Mesterverker til at kunne røffes ved slige, let henkastede Arbeider. Det med Nr. 21 betegnede Stykke, som kun bestaaer af sorteblaae Bierge og Skyer, ville vi forbigaar, og alene med et Par Ord omtale det andet, hvor man seer en rivende Bjergstrøm styrte frem mellem Klipper og Skove. Til høire i Forgrunden ligge endel lignedannede og eensfarvede Klippestykker, der ligne hverandre som Brødre, og synes at være Reminiscenser af halvforglemte Studier. Ogsaa Granskoven er høist mærkelig ved den lange, krumme, skarpe Linie, som skiller den fra Luften, der udmærker sig ved nogle flattede Skyer, som true med at falde ud af Billedet. Et Klippepartie til venstre har derimod en smuk Tone, og et Par enkeltstaende Træer i Forgrunden staar godt imod Luften.

Især er dette Tilfældet med et Virketræ, som visnok er sin Mester værdigt.

Vi ville nu kaste et Blik paa tre Arbeider af Dyrmaler Holm, som for Tiden opholder sig i München. Ifølge vor Anskuelse maa „Gemsejagten“ ansees for det heldigste af disse tre Stykker, som visnok alle fortjene Paaskjonnelse. I Forgrunden see vi to Gemser i fuld Flugt for to paa en smal Fjeldsti posterede Jægere, hvorfra den ene affyrer sin Flint paa en tredie Gemse, der segner for det dræbende Skud. Det ene af de flygtende Dyr sætter i fuldt Fårspring over Klippestykker, for at undkomme over en Gletscher, som endel i Mellemgrunden værende Kamerater allerede lykkeligt have passeret; Skroffen fremlyser af dens Øie og Bevegeller. Den anden Gemse i Forgrunden vender, fuld af Rødsel over ikke hurtig nok at kunne hoppe over en Klippeblok, Hovedet mod Beskueren, og er virkelig et levende Billedet paa ubeskrivelig Angst. Paa den bratte mørke Fjeldveg til høire i Billedet seer man de dristige Jægere paa en smal Sti, som tilfulde viser denne Jagts Farer, i følsomme Stillinger, som vi imidlertid ganske maae tilskrive det usordeelagtige Terrain, hvorpaa de bevege sig. I Mellemgrunden svøve Skyer henover de evige Gletschere, og i Baggrunden hæve sig sneebedeckte Fjeldtoppe høit i Luften. Det hele vilde Landskab med nøgne frygtelige Klipper og vinterlig Bjergnatur forøger i hoi Grad det Piske i det hele Oprin, som er fremstillet med meget Liv. Dette Stykke har i hoi Grad tiltalt os, hvorimod vi ikke kunne sige det Samme om „Hjortejagten“, som visnok ikke er uden Fortjeneste, men dog staar langt tilbage for det førstnevnte Stykke i naturligt Udtryk og livelig Fremstilling. Den store Hjort, som flygter i Forgrunden, er visnok smukt malet, især hvad Hornene angaaer, men den er ikke let; den mangler Liv i Benene, uagtet Diet noksom udtrykker Skrof for den lurende Jæger. Desuden synes den at være faret udenfra ind i Maleriet, og er, ifølge vor Menning, noget for nær paa Beskueren. Hinden tætved synes næsten at ville springe ind paa Hannen; det skal vel tilskri-

ves dens Skæl og Forvirring, men dette forekommer os ikke heldigt. Heller ikke er Velhsningen overalt saa sand, som man kunde ønske det og Tonen, i det Hele taget, noget mat. I det tredie Billed hersker derimod Liv og Bevegelse. Det forestiller to Jagthunde, hvoraf den ene opdager to færdeles tydelige Fodspor af Vildt, og nu styrter sig med alle fire Been i Luftens derover. Hvorvidt denne Stilling er rigtig, maa Jægere afgjøre; vi kunne kun sige, at der er Liv og Kraft i Dyret. Den anden Hund, hvis Nederdeel næsten er skjult af Kameratens Legeme, løster Hovedet i Veiret med flammende Øyne, som om den havde faaet Bildet i Sigte. Der er et overordentligt Liv i dens glubende Øje, men derimod en visstnok altfor lige Linie i dens Ryg, der synes at være trukken efter en Lineal. Alt dette kan være fuldkommen rigtig, tillade vi os at betvivle. Ogsaa forekommer den nedhængende Underkjøve os lidt besynderlig, ligesom vi heller ikke ret fatte Retningen af Forbenene, som absolut maae fare ind i Livet paa den forreste Hund. Disse Ting fraregnede, er der upaatviseelig megen Effect i dette Billedet, som er malet med stor Penselstørthed.

Hr. Skovgaard har leveret os et Skovpartie, som i Sandhed berettiger til gode Forhaabninger. Det er tidligt paa Føraaret. Den graae smudsig Tis paa Bækken og de sparsomme Levninger af Sne behude den forestaaende Forandring i den vaagnende Natur. Hvad der i dette Stykke forekommer os at være giengivet med megen Sandhed, er de bladløse Treffeletter. Barken og Mossen paa Stammerne robe et opmærksomt Øje for Naturen. Luften er klar, endnu lidt vinterlig, og Skyerne lette. De mosbegroede Stene ere smukt behandlede, og til høire i Billedet er en lille Fugl paa en Øvist sindrigt anbragt som Vaarens Herold. Der er en fortresselig Tone i dette Maleri, som det har været os en sand Nydelse at betragte. En Ting ville vi dog lægge den unge Kunstner paa Hjertet, og det angaaer Staffagen; thi, sandt at sige, ere de menneskelige Figurer, som ere anbragte i Billedet, langtfra at være Mesterstykker.

Ridder Olufs Drøm ved Elverhøf af Hr. Schleisner hører efter vor Formening til det Slags Billeder, som i Staalstik eller Lithographie vilde tage sig ret smukt ud i en engelsk eller tydsk Nytaarsgave. Unegteligt er det componeret med en vis poetisk Felelse, og ret smukt malet, men vi ansee egentlig ikke et Arbeide for at være kunstnerisk skønt, hvor Tegningen kan indhylle sig i en saa taagefuld Ubestemthed som i

Ellepigernes Verden, hvor Linier og Muster næsten aldeles oploses i en utydelig Duf. Ved smukke Farver og pikant Lysvirking kan et saadant Arbeide frembringe en vis Effect, men vi troe, at flige luftige Vesener med stor Sparsomhed maa anvendes i et Maleri, og fremfor Alt ikke spille Hovedrollen, thi Kunsten kan egentlig kun vise sig i Eftersigningen af virkelige Skabninger. Alandeverdenen maa bruges med samme Deconomic i Kunsten som paa Theatret, hvor vel af forskellige Grunde. Calypso Sorg ved Ulysses's Vortreise af samme Kunstner tiltaler os heller ikke, trods den levende Sands for smukke Farver, som aabenbarer sig deri. Den forladte Gjæsterindes Hoved udviser vel nogen Sorg, men det flojelsagtige Haar og de ikke veltegnede Arme forstyrre aldeles Indtrykket deraf. Det forekommer os endvidere, at Maleren har, med Hensyn til Klipperne, Havet og selv Calypso's røde Draperie, sandsynligvis uden selv at vide eller ville det, ladet sig lede af Reminiscenser fra andre Malerier. De twende Nymphener i Stykket kunne visstnok ikke faldes heldige, især den blondeste, som hverken er godt tegnet eller synderlig græst i sit Udspring.

Vi komme nu til et Billedet, som vel neppe er malet med Lyst, eftersom det i en høist mærkelig Grad savner Liv i Fremstillingen. Det er det nylig fra Rom hidkomne Stykke „Kunstner i et romersk Østerie“ af Hr. Blunk. Man seer da en sædvanslg smudsig Kneipe, som formodentlig er malet efter Naturen, og stadigt besøges af det her afbildede Samfund, da der ellers findes langt mere pittoreske Localer af det Slags, som give et bedre Uddytte for en Malers Pensel. Til høire i Billedet seer man endel. Danse ved et Spisebord, ved hvis Ende nærmest mod Beskueren Thorvaldsen sidder. Vor berømte Landsmand er just ikke giengivet med stor Varme, hvilket vi fornemmelig tilskrive den Omstændighed, at han oftere er blevet portraiteret af Hr. Blunk. Hans Figur er heller ikke saa overordentlig godt tegnet, og Malingen er ligesaa lidt fortrinlig. I det mindste have vi med en Slags Forundring betraktet den Haand, som han lægger paa Bordet, thi Skyggerne i den synes frembragte enten med Rødkridt eller Florentiner-Lak. Den vigtigste Handling, som foregaar ved dette Bord, er, at et af Selstabets Medlemmer gjennemlober Spiselisten, for derefter at meddele den hosstaaende Opvarter Underretning om, hvilke Retter man ønsker sig. Det er det Solide i Sujettet. Men hvad der dog mest falder i Øjnene, og virkelig ogsaa er det Interessanteste af det Hele, er en dandsende lille Hund, som imidlertid vist kommer til at anstrengte sig forgjøves, hvis den forresten for Alvor ønsker at komme i Besiddelse af en Lepperbidsten, som rekkes den af en medlidende Kunstner. I dette historiske Drama kan man heller ikke undlade at bemærke endnu en Hovedbegivenhed, som bestaaer i, at en ung Mand med merkværdige Skjorteærmer bører sig hen over

Bordet for at gibe en Platmenage, hvis Greb danses af en Menneskefigur. Conversationen ved Bordet kan ikke være saa sørdeles levende, da den Enne ikke synes at bestjæltige sig meget med den Aanden. Den store Mængde af hvidt Dækkesoi, Skortecærmer og hvad Engleenderne saa blusfærdigt kalde "inexpresibles" virker kun med til at forhøje det Matte og Ønde i den hele Anordning. Til venstre i Stykke er et andet Bord, hvor det dog gaaer noget lyttigere til, thi der finder man to unge Piger, som have hinanden om Halsen og med en mærkelig Omhed betragte den omtalte Dandser af Hundeslægten. Der er ogsaa en Mand i en Blouse ved dette Bord saa vel som en Præst, der vender Ryggen mod Tilskuerne, og derved aabner en Udsigt til den smagfulde Runddel, som Consuren indpræger catholiske Præstehoveder. Man seer fremdeles i Forgrunden to fattige Børn, som pille Been paa en Straastol; den største Mærlighed derved er, at det Enne, som er en Dreng, set ingen Been har selv. Den efter vor Menning bedste Figur i dette Stykke, som ellers lader saa meget tillovers at ønske med Hensyn til Maling og Tegning, er vistnok den i Baggrunden staaende Kok, der er som taget ud af Livet. Vi behøve forresten vistnok ikke at gaae tilbage til de gamle Nederlændere for at deducere, hvorledes denne Scene kunde have været fremstillet, thi vor, destoørre for tidlig afvæde Vendz har i sit sidste store Billedede vist os, hvormegen Poesie og Lune der kan lægges i slige Billeder.

Af Dr. P. J. Larsen er udstillet en Narcissus, som i Virkeligheden neppe vilde spilde sin Tid paa ulykkelig Kjærlighed, hvis han paa sine Vandninger skulde være saa uheldig at se sine egne Indigheder i Speile eller Kilder. Derimod har C. Larsen givet os et smukt Stykke „en Morgen under Kullen“, hvor der er en sørdeles effectfuld Virkning af Lustreflexer i Vandet. Det Samme er tilfældet med et Partie ved Fiskerleiet Snedkersteen, hvor der ogsaa findes en smuk Verelvirkning mellem Luft og Vand. Denne Kunstmaler ville vi imidlertid raade ikke at gaae forvildt med denne Spælglands paa en Vandflade. Et Skridt længere i den Retning kan let føre til Maneer.

Kunstforeningen.

(Udstilling.)

Den 27de April vare udstillede endel, Kunstabakademiet tilhørende, lithographerede Bladé af Chauvry's Værk om franske Cathedralkirker. De Bladé, som denne Aften vare at see, fremstillede følgende Bygninger: 1) Domkirken i Strasburg. Dette herlige Tempel, som er den højeste Bygning i den christelige Verden, vises os her i femten Bladé, hvoraf fem fremstille dets Ydre, ligesaa mange det Indre, fire forskellige architektoniske Details og eet en Plan af

Bygningen. Sagnet vil, at der paa det Sted, hvor Kirken nu staaer, var i de hedenske Tider en hellig Lund, hvis Alttere hyppigt farvedes med Blodet af menneskelige Offere. Naar her først blev grundet et Tempel for Jesu Lære, er uvist, men alle gamle Kronikere ere enige i, at den første Kirke var af Træ, og desvagt holdt sig i meget lang Tid, sandsynligvis ved Hjælp af mange Reparationer og tildeels Ombygninger indtil 1007, da den blev ødelagt ved Ildebrand. Otte Aar efter lagde Bisshop Werner Grunden til en ny Kirke, hvis Opførelse ved ulykkelige Ildsvaader ofte blev afbrudt. Først i Aaret 1260 blev det første Orgel indsat i den nuværende Kirke, og endnu senere arbejdede Architekterne Grwin, Fader og Son, paa Bygningens Fulddelse. Over fire hundrede Aar var den under Arbejde, og har derved faaet en stor Afverling i sine Decorationer, da saa mange Architekter have staaet for dens Opførelse. Imidlertid er det gaaet denne Kirke som saa mange andre; dens ene Taarn er bleven ufuldendt. Men hvad der staaer, er i højest Grade beundringsværdigt. Hovedfaçadens uhyre Portal, den store Mængde af Ornamenter og Billedstøtter og det kunstige gjennemsigtsige Spår vække Forbauselse. Dens Indre frembringer derimod ikke saa magtigt et Indtryk ved første Blik som dens Ydre, da Choret ikke ret svarer til det Øvrige. 2) Domkirken i Chartres. Af tolv Bladé, hvoraf ser afbilde det Ydre og ser det Indre, kan Beskueren danne sig en Forestilling om denne betydelige Bygning, som er en af Frankrigs største og skønneste Kirker. Saaledes som den nu staaer, er den grundlagt i det elleve Aarhundrede og stod omrent 240 Aar under Bygning. Dens pragtfulde Taarne ere af ulige Højde; det ældre er 342 Fod høit og det nyere 378 Fod. I dens Indre beundrer man blandt andre Prydelsler den store Mængde af vel vedligeholdte Glasmalerier. 3) Domkirken i Albi med et 400 Fod høit Taarn. Dens Indre har meget skønne Forhold. 4) Domkirken i Senlis. Dens sondre Kirketaarn ansees for et af de skønneste i Frankrig. 5) Domkirken i Arles. Den øvre Del af Hovedfaçaden er overordentlig simpel, i det niende eller tiende Aarhundrededes Stil. Derimod er det sørdeles rige og imponerende Portal vistnok fra en langt senere Periode. Denne majestætiske Indgang lover meget, men skuffer den Rejsende, som maa erkende, at Kirkens Indre ikke ganske svarer til det Ydre. 6) Domkirken i Dijon. Da denne Stads egentlige Cathedralkirke i Revolutionstiden blev forvandlet til et Kornmagasin, traadte en gammel Klosterkirke i dens Sted. Denne Bygning udmarker sig mere som et strengt historisk Monument fra en vis Periode i Architekturen end just ved sin Skønhed og Pragt, uagter det store Portal med sine Gallerier, som trones af twende Taarne, ikke er uden Virkning i sine Forhold. Det Indre er ligeledes kun mærkeligt i historisk Henseende, og frembyder ingen sørdeles